

بیمارستان بعثت
اشکنان

گاسترو آنتریت (Gastroenteritis)

تهیه کننده: علی صفری

بهار 1402

Pam./Ed./24

– علل بیماری

1. انواع مختلفی از ویروسها، باکتریها، یا انگلها که غذا یا آب را آلوده میکنند.
2. مصرف مسهل های قوی
3. تغییر در باکتریهایی که معمولا در رودهها وجود دارند .
4. وجود سموم شیمیایی در بعضی گیاهان، غذاهایی دریایی، یا غذاهای آلوده
5. مسمومیت با فلزات سنگین(سرب، آلومینیوم، جیوه، مس، کادمیوم، مس، نیکل و آرسنیک) را شامل میگردد از سموم پرخطر پیرامون ما میباشند. این سموم در هوای تنفسی، آب آشامیدنی، مصالح ساختمانی، لوازم آشپزخانه و حتی البسه موجود میباشند. برخی فلزات به مقدار ناچیز برای عملکرد طبیعی بدن ضروری میباشند اما ورود بیش از اندازه آنها به بدن مسمومیت ایجاد خواهد کرد و باعث اسهال و استفراغ می شود

– عوامل افزایش دهنده خطر

1. افراد بالای 60 سال
2. نوزادان یا شیرخواران
3. رژیم غذایی نامناسب
4. سوء مصرف الکل
5. مسافرت به مناطق نامناسب از نظر بهداشتی
6. مصرف داروهای مثل آسپیرین، داروهای ضد التهابی غیراستروئیدی، آنتیبیوتیکها، مسهلهها، داروهای کورتیزونی، یا کافئین

گاسترو آنتریت (gastroenteritis)

گاسترو آنتریت عبارت است از آزردهگی و عفونت لوله گوارش که غالبا می تواند باعث به هم خوردن ناگهانی و گاهی شدید وضعیت گوارشی شود .گاسترو آنتریت ممکن است با کولیت اسپاستیک(اسپاسم و دردهای مزمن و عود کننده شکمی) اشتباه گرفته شود.
گاسترو آنتریت در تمام سنین روی میدهد اما در کودکان کم سن و سال (5-1 سال) و افراد بالای 60 سال شدیدتر است.

– علایم شایع

- * تهوع و گاهی استفراغ * بی اشتها
- * تب * ضعف
- * دلپیچه * درد * یا حساس بودن شکم هنگام لمس
- * اسهال که میتواند از روزانه ۳-۲ بار اجابت مزاج شل تا تعداد زیادی اجابت مزاج آبکی متغیر باشد.

- پیشگیری:

اگر شما یا یکی از اطرافیان گاستروآنتریت دارید، دستان خود را مرتب بشویید. هر چقدر که میتوانید از علل و عوامل خطری که در بالا ذکر شد اجتناب کنید. به هنگام آماده کردن غذا بهداشت را رعایت کنید .

عواقب مورد انتظار

معمولاً در عرض ۲-۵ روز استفراغ و اسهال برطرف میشود، اما بزرگسالان ممکن است تا یک هفته دچار ضعف و خستگی باشند

عوارض احتمالی:

کم آبی جدی که نیازمند سرم باشد. وجود یک بیماری جدی غیر از گاستروآنتریت که به دلیل شباهت علائم گاستروآنتریت به علائم آن، ممکن است با گاستروآنتریت اشتباه گرفته شود .

درمان:

اقدامات تشخیصی ممکن است شامل آزمایش خون و مدفوع باشد. درمان معمولاً حمایتی است (استراحت، مایعات). موارد خفیف نیازی به بستری ندارند و در منزل درمان میشوند. لزومی ندارد افرادی که گاستروآنتریت دارند از بقیه جدا شوند. بستری شدن در صورتی که کم آبی شدید باشد.

- داروها:

معمولاً هیچ دارویی مورد نیاز نیست، اما اگر گاستروآنتریت شدید یا طولانی مدت باشد، امکان دارد داروی ضد تهوع و ضد اسهال تجویز شود. بعضی از داروهای ضد اسهال (مثل لوموتیل) ممکن است باعث طولانی شدن اسهال و ناراحتی بیشتر شوند. امکان دارد برای بعضی از باکتریها و انگلها درمان آنتی بیوتیکی اختصاصی مورد نیاز باشد .

فعالیت:

تا زمانی که تهوع، استفراغ، اسهال و تب برطرف نشده باشند در رختخواب استراحت کنید .

رژیم غذایی:

. پس از متوقف شدن اسهال و استفراغ، مقادیر کمی از مایعات رقیق مثل چای، سودا، سوپ رقیق، بنوشید. اگر تا ۱۲ ساعت با مایعات مشکلی پیش نیامد، مقادیر کمی از غذاهای نرم مثل غلات، برنج، تخم مرغ، یا سیب زمینی پخته شده، و ماست بخورید. اگر تا ۲-۳ روز با غذاهای نرم مشکلی پیش نیامد، تدریجاً رژیم عادی خود را از سر بگیرید. از خوردن یا آشامیدن موارد زیر تا چند روز بعد از خودداری کنید: الکل، غذاهای پر ادویه پیتزا، اسپاگتی، پیاز، سس گوشت، سبزیجات و میوههای خام، سس سالاد، قهوه و شیر.

- در این شرایط به پزشک خود مراجعه نمایید

۱. تورم شکم
۲. وجود مخاط یا خون در اجابت مزاج
۳. تب 38/3 درجه سانتیگراد یا بالاتر
۴. اگر استفراغ و اسهال پس از درمان مجدداً بازگردند .
۵. اگر علائم کم آبی مثل خشکی دهان، پوست چروکیده، تشنگی زیاد، یا کاهش ادرار به وجود آیند
۶. درد شدید در شکم یا راست روه، خصوصاً به دردی که از وسط شکم شروع شود و تدریجاً قسمت پایینی شکم در سمت راست تغییر مکان دهد.

منبع: برونر سودارت سیستم گوارش
تایید کننده: دکتر حقیقی متخصص داخلی